

Eryllefkontrakter, det kan jeg ikke erkende for rigtig. Hvis det skulde være Tilfældet, saa var det en Besyrløsing, ikke mod os, der have bevilget Pengene til at øve Soldaten i Orden og Disciplin, og underkaste ham Kontrol, men saa er det en Anklage mod Krigsbestyrelsen og dens Medhjælp. Dernæst gif den ærede Minister ind paa en Skildring af de nuværende Forhold, og da navnlig af dem i Aarhus By, samtidig med at han prisede vedkommende Kommunalbestyrelses Højsind, hvor man liciterer Soldaten bort. Efter at den ærede Minister havde givet os et i høi Grad levende og fantasirigt Billede af de Forhold, som han der havde truffet paa, kom vi over til Fyen, og endelig kom det mest Skrækindgydende, da vi kom til Beskrivelsen af Sygehuset og Lighuset i Nyborg. Der blev til dette Billede raabt bifaldende „Hør“ fra d'Herrer derovre, og styrket af disse „Hør“ blev der da tilføjet af den ærede Minister, at det vilde være en Brøde at lade disse Forhold vedblive. Nu vil jeg tillade mig at spørge de Herrer: Hvem er da Skyld i denne Brøde? Er ikke hvert Ord, den ærede Minister her har sagt om disse Forhold, en stærk Anklage mod Krigsbestyrelsen (Hør, Hør!), mod Indkvarteringskommissionen, mod Indenrigsministeren, mod Alle dem, som efter Loven skulle have med Indkvarteringsforholdene at gjøre? Lad os for Alvor tage det frem, og jeg siger: Ethvert Ord, der er sagt, som her skulde tale for disse Eryllefkontrakter, indeholder — jeg tvivler ikke om, at den ærede Minister taler subjektiv Sandhed med Hensyn til det Indtryk, han har faaet deraf — en stærk Anklage mod Regjeringen; thi Loven er saaledes, at der kan faas Forandring og Forbedring der, hvor der trænges til Forandring og Forbedring. Vel har den ærede Minister kun fiddet ¹⁴ Naar i Krigsministeriet som Chef, men han har fiddet der siden den nye Hærlow, ja før den som Direktør, og netop havt Bestyrelsen af samtlige de personlige Forhold under sig, og jeg siger da: det er beklageligt, at det er tilfældigvis paa en Gjennemreise til Aarhus, at han opdager alle disse Forfæreligheder, som 10,000 Mand i disse Naar daglig maa have lidt under. Og nu, mine Herrer, saa tale vi om dette besyrløelige Sygehus i Aarhus — for at tage et enkelt Exempel —, dette gamle, næsten ærværdige Hus, med sine Træstolper uden Underlag og sine Lervægge, der er ældre end alle Mennesker og ældre end alle Dokumenter. Jeg tvivler ikke om, at den ærede Minister har Ret i sin levende Beskrivelse af denne Bygning; men jeg vil nu spørge om: Hvor kan den ærede Minister i samme Landedrag tale om den vedkommende Kommunalbestyrelses Højsind, naar den har taget den sletteste Bygning i hele Byen til at lægge Soldater i, da de vare syge? Jeg siger: de to Ting rime sig ikke sammen, og jeg nedlægger Indsigelse mod

at kalde den Indkvarteringskommission Højsindet, og den Kommunalbestyrelse omsigtig, som har tilladt sig et saadant Forhold mod Landets Sønner, som den ærede Minister skildrer. Men det giver aldeles ingen Begrundelse for, at vi ikke skulde have vor Ret til at negte Ministeren vor Sanktion af allerede indgaaede Kontrakter. Den ærede Minister omtalte dernæst, hvor uskyldigt han var kommen ind paa den hele Sag; han var blot reist igjennem Aarhus og var optraadt som en tavs Beundrer af alle disse Ting, han der saae; han opholdt sig der kun kort Tid, og drog derpaa tilbage. Der tales ikke om, hvad den ærede Minister overhovedet tænkte paa at gjøre med Hensyn til disse Ting, eller om han overhovedet har faaet Tid til at tænke derpaa, inden den højsindede Aarhus Kommune sendte sine højsindede Deputerede herover. Jeg skal ikke betvivle, at Ministerens Navnvarsel havde bidraget til, at man er kommen i Tanker om, hvilke Forpligtelser man i den Henseende havde, og at der ogsaa deri naturligt kunde blande sig det Højsind, som den høitærede Minister roste saa stærkt, men det er ogsaa muligt, at de 250,000 Rb. aarlig Omsætning samt de 27,000 Rb. aarlig Leis fra Officererne have havt deres Indflydelse paa dette Højsind (Hør!). Jeg følger mig berettiget til at sige, at de Skildringer, som ere givne af Aarhus's Stilling til disse Forhold, ikke ere uimodtagelige for Kritik. Det undrede mig imidlertid, at den høitærede Minister har haft en saa stærk Karakter, at han virkelig har kunnet se paa alle disse Forfæreligheder uden at have omtalt dem. Der er jo ingen Tvivl om, at man i Aarhus vil have lagt Mærke til, hvad den høitærede Minister tilighedsvis maatte have sagt, og jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at det ikke blot er den meget ærede Ministers Gjennemreise, men muligen ogsaa et eller andet Udbrud af Forbauselse over disse Forhold, som har fundet Gjentklang paa høiere Steder i Aarhus og saaledes fremkaldt, at man sendte en Kommission til Rjøbenhavn. (Krigsministeren: Naar jeg siger det Mødsatte, pleier jeg at blive troet). Den høitærede Minister siger, at han pleier at blive troet. (Krigsministeren: Naar jeg siger Noget, er det sandt). Ja, jeg tvivler ikke paa, at det er sandt, naar den høitærede Minister siger, at han vandrede tavs omkring, men jeg havde dog ikke troet, at den høitærede Minister vilde have, at dette skulde opfattes bogstavret. Jeg antog, at den høitærede Minister vilde have det opfattet saaledes, at han ikke foranledigede nogen Samtale desangaaende med Vedkommende i Aarhus; men hvis den høitærede Minister virkelig vil have det opfattet bogstavelig saaledes, at han til de Vedkommende, med hvilke han efterjaa disse Ting, ikke yttrede Noget, hvorved de kunde faae et Indtryk af, hvorledes han opfattede Alt, hvad han saae, saa tvivler jeg ikke om, at det er